

L A I V A S

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

No. 22. Geguž. (May) 26, 1923. Metai III

“Entered as second-class matter July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879”

L A I V A S (THE SHIP)

Published weekly by Draugas Publ. Co.

Prenumeratos Kaina: Subscription Rates:

Metams	\$1.50	One Year	\$1.50
Puse' metų	75c.	Six Months	75c.
Vienas numeris	5c.	Single Copy	5c.

DRAUGAS PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Ave.

Chicago, Ill.

ANTRAS PO SEKMINIŲ SEKMADIENIS.

Šv. Mišių Lekcija iš Šv. Jono Pirmojo Laiško 3, 12-18.

Mylimiausieji: nesistebėkite, jei pasaulis jūsų nekenčia. Mes žinome, kad esame perkelti iš mirties į gyvybę, kadangi mylime brolius. Kas meilės neturi, tas tebėra mirtyje: kiekvienas, kuris nekenčia brolio, žmogžudys yra. Ir žinote, kad nei vienas žmogžudys neturi amžino gyvenimo savyje tęsiančio. Iš to pažinome Dievo meilę, kad jis savo dušią padėjo už mus; ir mes turime dėti dušias už brolius. Kas turėtų šio pasaulio turtų, ir matytų savo brolių vargę esant, ir uždarytų savo širdį nuo jo; tai kaip Dievo meilė būtų jame. Mano vaikeliai, ne žodžiais mylėkite, nei liežuviu, bet darbu ir teisybe.

(Tąsa seka 2-rame pusl.)

LTSR valst. respublikinė biblioteka

Dievo Kuno šventei, šv. Pov. Pirm. Laiško Kor. 11, 23-29.

Broliai: Aš esu gavęs iš Viešpaties ką ir jums perdaviau: kad Viešpats Jėzus kurioje naktyje tapo išduodamas paėmė duoną ir dėkodamas laužė ir tarė: Imkite ir valgykite tas yra mano Kūnas, kuris taps išduotas už jus: tą darykite minėdami mane. Taipat ir taurę, pabaigęs vakarinę tardamas: Šita taurė yra naujas testamentas mano Kraujyje; tą darykite kiek sykių gersite minėdami mane. Nes kiek tik kartu valgysite šitą duoną ir taurę gersite Viešpaties mirtį skelbsite iki kol ateis. Taigi kiekvienas kuris valgys šitą duoną arba gers Viešpaties kraują nevertai, bus kaltas Viešpaties kūno ir kraujo. Bet žmogus teistiria save: ir taip tevalgo tos duonos ir teigeria tos taurės. Nes kuris valgo ir geria nevertai, teismą sau valgo ir geria: neskirdamas Viešpaties kūno.

Šv. Mišių Evangelija, Sulig šv. Luko 14, 16-27.

Anuo metu Jėzus tarė parizėjams šitą prilyginimą: Vienas žmogus surengė didelį pokylį ir kvietė daugelį. Ir pokylio laiku nusiuntė savo tarną pasakyti kviestiesiems, kad ateitų, nes jau viskas paruošta. Ir ėmė visi drauge išsikalbinti: Pirmas tarė jam: ukę pirkau ir turiu eiti ir pažiūrėti jos: meldžiamas priimk mano išsiteisinimą. Ir kitas tarė: pirkau penkius jungus jaučių ir einu jų išbandyti: meldžiamas priimk mano išsiteisinimą. Ir kitas tarė: pačią vedžiau, ir todėl negaliu ateiti. Ir sugrįžęs tarnas pranešė tą savo ponui. Tada šeimyninkas supykęs tarė savo tarnui: Greit eik į gatves ir miesto laukus, ir atvesk čionai pavargėlius ir lūišus ir aklius ir raišus. Ir tarnas tarė: Viešpatie, jau padaryta, kaip liepei ir dar yra vietos. Ir tarė: Viešpats savo tarnui: Eik į kelius ir tvorais ir versk užėti, kad mano namai pasidarytų pilni. Gi sakau jums: kad nei vienas anų vyrų, kurie buvo kviesti, neragaus mano pokilio.

Dievo Kuno šventei, sulig šv. Jono 6, 56-60.

Anuo metu Jėzus tarė Žydų minioms: Mano kūnas yra tikras valgis ir mano kraujas yra tikras gėrimas. Kas valgo mano kūno ir geria mano kraujo manyje gyvena ir aš jame. Kaip siuntė mane gėpvasis Tėvas ir aš gyvenu dėl Tėvo ir kuris valgo mane ir jis gyvens dėl manęs. Ta yra duona nužengusioji iš dangaus. Ne kaip jūsų tėvai kad valgė maną ir išmirė. Kas šitos duonos valgys, gyvens amžinai.

“VISA ATNAUJINTI KRISTUJE.”

(Užbaiga)

Kėlė žmones aikštėn obalsis “brolybės, lygybės,” kaip naujas. Bet tie obalsiai seni kaip sena pati krikščionybė. Tik pametusieji ar niekad nežinojusieji krikščioniško mokslo taip gali daryti. Juk Kristus paskelbė lygybę ir brolybę du dukstančiai metų atgal. Jis pirmas davė pavyzdį darbais, pašaukdamas į apaštalus paprasčiausius žvėjus ir net paliko savo įpėdiniu Šv. Petrą darbininką. Neatmetė jis nė aukštųjų, kaip pašaukdamas Šv. Povilą, kurs buvo aukštesnės kilmės ir aukšto mokslo tuo laiku. Kristus pirmas sulygino ponus ir vergus priimdamas visus lygiai besiktumų jokių, į savo Šv. Bažnyčią, kas tik nori joje buti. Ir žodžiais Jis ragino “Iš to pažįs visi — sakė Kristus, — jog esate mano mokiniai, jei turėsite tarp savęs meilę” (Jon. XIII, 35). Štai ar ne Jis pirmas paskelbė, ir gyvenime įvykdė meilės obalsį, ar jis vergas, ar jis ponas, visi turi lygiai mylėtis. Jei krikščioniška meilė mylėsis, tai nebus nei vargo, nei skurdo, tokio didelio koks dabar yra. Tik atnaujinkime Kristuje. Ir ištikrųjų, ar Kristaus tas meilės obalsis neprigijo krikščionių tarpe. Štai faktas ant fakto kaip skaitome apaštalų darbuose, kad žmonės patis nešdavo savo turtus ir dėdavo apaštalams po kojų. Čia ar ne meilė artimo? Tiegį dalindavo juos pavargėliams.

Ar Pas juos nebuvo lygybės, Pirmuose amžiuose ne vienas popiežius, Kristaus įpėdinis, buvo iš vergų. Tai aiškiai rodo, jog Bažnyčios tarpe, nėra nei ponų, nei vergų, o visi prieš Dievą lygūs.

Todel visi, kuriems rupi žmonių gerovė, turėtų rūpintis atsinaujinti Kristuje. Reiškia, kad būtų vykdoma Kristaus paskelbta brolybė ir lygybė ir Jo nurodytais būdais, o ne kitaip.

Prie ko veda socialistų vykdoma lygybė ir brolybė, tai pavyzdys Rusija, socialistų dabartinis lizdas. Ten griaua bažnyčias, dvasiškius kankina kalėjimuose, žmones vargina, jaunimą tvirkina. Buvo rašyta, kad gydytojui patikrinus vieną mergaičių mokyklą, rasta tarp mergaičių nuo 12—14 metų, daug didesnė pusė paliesta lytinės ligos. Ar čia ne Sodomos ir Gomoros miestai, ar čia ne mirusi jura, ar čia gali būti nauda Dievui ir gerovė žmoniui? Ne, čia kad ir auga vaisiai, bet vidury jau yra pilna dvokiančios smarvės. O kur ateitis?... Arba Francuzija, kuri susilaukė išsigimimo, kad daug daugiau žmonių miršta, negu gimsta. Suprask, kokios pasekmės. Užjaušk businčius ainius, kurie iš paleistuvių ligose gims! Gelbėkim žmoniją, dar laikas, kol maras neapėmė jos visos. Sekime giliai įsidėję širdyse, tą, ką Kristus mokino, pildydami tą, ką 10 Dievo įsakymų įsako.. Taip matydami baisias tas pasekmes, pasigailėdami brolių ateities, įspauskime savo širdyse Tikėjimo, Vilties ir Meilės dorybes, užsirašę ant savo vėliavų: “Viską atnaujinti Kristuje,” stokime drąsus į kovą sušukdami su apaštalu: “Viską galiu tame, kurs mane stiprina.”

Bet dar atsiminėkime Šv. Jono apaštalo žodžius: “Mano vaikėliai nemylėkime žodžių nei liežuviu, bet darbu ir tiesa.”

LEGENDA APIE ŠV. PETRO MOTYNĄ.

Švedų rašytoja, Selma Lägerlef, yra parašiusi gražią legendą, kurios turinys yra toks:

Vieną kartą vaikščiojo Viešpats Jėzus pi dangaus sodną džiaugdamasis išrinktųjų laime, ir mato šventąjį Petrą niuriai bestovint į medį atsirėmus ir liudnai išžiūrėjus tolybėn.

Susirupino Viešpats del savo mylimojo mokinio ir priėjęs klausia:

— Kas tau yra, Petrai?

O Petras ant kelių puolęs ir Mokytojo kojas apkabinęs, sako:

— Viešpatie! Davei man laimę, kokios nei akis buvo regėjęs nei ausis girdėjęs. Bet negaliu pilnai ja gėrėtis, nes mano motina kenčia ten pakalnėje, tamsybių ir verksmo šalyje. Nepyk, Viešpatie, juk liepeį myžėti savo tėvą ir motyną!

— Kiekvienas gauna tai, ko troško, ir nueina ten, kur veržėsi — tarė Kristus.

— Aš žinau, Viešpatie, kad Tavo teismas yra teisybė ir tiesa, bet liudna man, kad nėra čia mano motynos...

Pagailo Viešpačiui savo mokinio, kurį taip mylėjo, kad davė jam dangaus karalystės raktus ir pavedė ganyti savo aveles, ir kuris savo Mokytoją taip mylėjo, kad nepabijojo taip pat baisiai mirti, kaip Jis. Tat glostydamas meilingai jo ištikimą galvą, tarė:

— Žinai, Petrai, kad nėra išėjimo iš tos baisios šalies. Bet tau noriu padaryti tai, kas nepadaroma. Tegu ateina motyna tavo į dangaus sodną.

Mostelėjo Viešpats su ranka ir akimirksniu atsistojo prieš jį angelas didžiasparnis su rubais tokias baltais, kaip ką tik nukritęs sniegas. Ir liepė jam į V. Jėzus lėkti į pragarą atnešti Petro motyną.

Džiaugsmo pilnas nubėgo Petras ant dangaus skardžio, norėdamas kuogreičiausiai pamatpti motyną ir pirmas pasveikinti ją toje laimės šalyje. Ten, žemai, dangaus kalno apaije, juodojo pragaro armens. Pasilenkęs žiuri Petras, kaip baltas drugelis, pagaliaus kaip šviesus taškelis. Ir jam bešvieiant, mato Petras ten žemai, dugne, baisias uolas juodas ir nuogas, pilnas tamsių, sustingusių, pusiau suakmenėjusių žmogystų. Tokia jų ten daugybė, kad Petras ima nerimti, ar begalės angelas atrasti tarp jų jo motyną. Bet angelas valandėlę stabtelėjęs, strėla nusileido į pragaro dugną, — kaip žuvėdra kad leidžias į ežero bangas grobį pamačiusi — ir su viena ranka apkabinęs pusiau vieną žmogystą, ėmė kilti aukštyn. Ir pažino Petras tą žmogystą esant jo motyną..

Angelo šviesos užgautas pragaras atgijo. Juodos, sustingusios žmogystos sujudo, ėmė tiesti rankas, kelti aukštyn galvas, verkti dejoti, ir vienu balsu rėkti: “Paimk ir mane! Paimk ir mane!” Ir kai kurioms, gal kokiai dvylikai pavyko įsikibti į Petro motyną. O Petrą paėmė baimė, ar bepajėgs angelas palėkti su tokia našta. Bet angelas lėkė aukštyn greitai ir taip lengvai, tartum nešdamas glėbį kudikių.

Neapsakomu džiaugsmu patvino Petro širdis matant, kiek laimės ir malonės suteikė Viešpats jo motynai, kad ji ne tik pati įeis į dangaus sodnus, bet dar atsives tiek žmonių, išvadavus juos iš pragaros gelmių. Umai Petras pa-

matė tokį baisų dalyką, kad plaukai piestu atsistojo jam ant galvos. Jo motyna ima ranguotis angelo glėbyje siekdama įsikibusių į ją žmonių sugniaužtus pirštus ir atlauždama juos. Ir tie žmonės po kits kito ima kristi atgal į pragarą, lyg nuo medžio prinokę obuoliai. Ji neklauso tų nelaimingųjų verksmo, nei ašaringų meldimų, nei keiksmų, tik vis meta ir meta juos nesiliaudama. Bepaliko jau tik viena moteriškė. Ir nuostabu! Juo lengvyn eina angelo našta, juo sankiau lekia jis. Nors ir tankiai plasnoja ilgais sparnais, vos vos tekyla aukštyn. Tačiau visgi jau yra taip arti dangaus kranto, kad Petras tiesia rankas į motyną, norėdamas ją paimti į savo glėbį. Tik štai umai liaujasi plasnoję angelo sparnai, jo veidas lieka rustus, lyg naktis, nes Petro motyna plėšti ir draskyti paskutiniuosius tebekybančios ant jos kaklo moteriškės rankas. Ir tol drasko, kol ir ta nelaimingoji puola žemyn, kaip anieji. Tuomet angelui našta tampa nepakeliama, jo ranka nusmilksi išsitiesia ir Petro motyna akmeniu lekia į juodąjį armenį. O angelas vienu sparnų plasterėjimu grįžta vienas į dangų.

Gailiai verkdamas puola Petras Viešpačiui po kojų, o Mokytojo gailestingas veidas meilingai prie jo lenkiasi ir dieviškas balsas sako:

— Ko gi aš labiau troškau, jei ne patiekti jums visiems amžinosios laimės rojų? Bet kol žmonės negyvens taip, kaip aš mokinu ir neatsizadės savęs, ir nemylės savo artimo, kaip save, tol nebus nei danguje, nei žemėje tokios vietos, kur nelaimė ir skausmas jų negalėtų pasiekti.

—+—

Daug minčių sukelia ta legenda. Koks ilgas ilgas pūtkčio, neapykantos ir pavydo kelias reikia išeiti žmogui, kol

jo širdis taip suakmenės, kaip šv. Petro motynos, kol iš mažo kasdieninio pragarėlio įgrims į tokį pragarą, iš kurio nei Dievo valia nebegali išvaduoti! Ką šv. Petro motyna būtų veikusi danguje, amžinosios Meilės viešpatystėje? Kad angelas ir būtų įtėnai nunešęs — kad ir būtų įvykę tai, kas nėra galima — ji bematant ir dangų būtų paverčiusi pragaru. Kiekvienas gauna tai, ko troško, ir nueina ten, kur veržėsi. Kaip daug, kaip daug žmonių trokšta pragaro ir į pragarą veržiasi! Kur tik pasisuksi, žiurėk, jau aplinkui ir besirandęs pragarėlis.

Tai prasideda anksti iš pat mažų dienų, menkiausiais mažmožiais. Nes juk visas mūsų gyvenimas yra, galima sakyti, mažmožių suma. Dideli dalykai retai teatsitinka ir reaguojame į juos taipat, kaip esame įpratę reaguoti į mažuosius. Siuvėja nedailiai pasiuvo rubą, pietums buvo nemėgstamas valgis, mama neleido eiti į šokių vakarėlį, kits gražiau už mus pasirėdęs — štai jau ir esame susiraukę, pasišiaušę, pikti, neprieinami.

Tikrai gėda mums! Mes protingi Dievo sutvėrimai, tokia malonių daugybe apipilti, taip iškelti, o štai dėl menkniekių, mes darome tai, kas mus pastumia į tokius šuntakius, kuriais biauriasi ir kuriuos smerkia mūsų sielos gelnės.

Nes visi šio gyvenimo mažmožiai nėra verti, kad mes apie juos ilgai mąstytumėm. Pasaulyje yra daug kilnių, gražių, žiurėtinų daiktų, kurių nė matyte nepamatysime, jei mūsų akys bus įsistigusios į anuosius niekų niekus.

Kas labiausiai imponuoja šventųjų gyvenime? Tai jų mokėjimas nepasiduoti kasdieninio gyvenimo nemalonumams, ta galia taip juos sunaudoti, kad jie tapo jiems ne

laipsniais žemyn, į pragaro armenis, kaip daugeliui paprastų žmonių, bet laipsniais aukštyn, į dangaus sodnus.

Niekas taip nekelia žmogaus, kaip mokėjimas tvirtai, lyg uola, stovėti prieš gyvenimo mažmožius ir niekas jō taip nežemina, kaip tų mažmožių priklausomas elgėsys. Ko esame verti, jei kiekvienas nemalonus niekniekis išstumia mus iš vėžių, kuriomis privalome eiti, budami Kristaus mokiniai.

Kas sėdi savo ankštame kambarėlyje, tas temato vien to kambarėlio sienas, tam kiekvienas naujas taškas ant tų sienų yra didelis nuotikis, tam kiekvienas menkiausias mažmožis, įvykstant tame kambarėlyje, turi begalinės svarbos, sujudina jį visą lig pat dugno. Bet kas stovi ant kalno, tas turi prieš save tokius plačius horizontus, viršum savęs tokį puikų dangų, kad jo akys, į tas gražybes atkreiptos, nepastebi esančių po kojomis smulkmenų.

Lipkime į kalną, stengkimės žiurėti į didelius, amžinus dalykus — tuomet ramiai pakelsime kasdieninius nemalonus mažmožius ir neugdysime savo sielose pykčio, pavydo ir neapykantos.

Marija Pečkauskaitė.

SVAIGALAI IR MOTERYS.

Svaigalai arba alkoholiai gėrimai daro didžiausią išnaikinimą lietuvių tautai Lietuvoje ir Amerikoje. Neišnaikino lietuvių nuožmęs kryžuočiai, neįveikė lenkai, nesurijo jų rusai, bet rija juos svaigalai.

Jei darytume tyrinėjimus, tai skaitlinės aiškiausia parodytų, kaip daug mus lietuvių Amerikoje mirštapirma laiko. Tas jų mirtingumas padidėjo užėjus Amerikoje prohi-

L A I V A S

10

bicijai, ir užviešpatavus plačiai “munšainei.”

Baisūs “munšainės” gėrimo vaisiai ir pasekmės ims rodytis da aiškiau pi metų dvejų, trejų. Tuomet vartotojai “munšainės” ims leipti ir kristi lyg užsinuodijusios musės.

Tokios nelaimės pasieks suaugusius, bet kokios nelaimės bus jaunoje kartoje, gimusioje iš “munšainės” mėgėjų ir vartotojų, tai tolimesnė ateitis parodys. Jau dabar daug vos gimusių kudikių miršta, o kiek jų mirs paaugusių, o kiek iš jų silpnapročių, idiotų išeina ir išeis. Tai daro baisiausia nuostolį mūsų tautai.

-:- —+— -:-

Į tas vartojimo svaigalų nelaimingas pasekmes reikia kreipti domę visiems, o ypač moterims.

Moterys daugusia nukenčia nuo girtuoklių vyrų. Kiek girtuoklis prarija lašų, tiek moteris išlieja ašarų. Jai prisieina nekartą atlaikyti pasigėrusio vyro sunkios kumšties smugį, nekartą praleisti naktį pas kaimynus, ar savo namų rusyje. Jai tenka matyti vaikų ašaras, prie kurių priveda pasigėręs tėvas.

Motina, kurios globoje auga jos vaikai, mato juose išmažens įvairius blogus palinkimus, mato nekurių silpnaprotystę, o nekartą tenka pastebėti nekuriuose patį idiotizmą. Iš kur tai? ji sau mąsto nekartą. Neranda priežasties. O ta priežastis gludo girtuoklyje tėve, arba girtuokliuose tėvukuose.

Sunku motinai auginti ir žiūrėti į nesveikus vaikus.

Vienas francuzų gydytojų idiotų — puskvailių — prižiūrėtojas padarė tukstančio savo ligonių ištyrimą. Ištyrimas parodė, kad apie 600 tų nelaimingų buvo girtuoklių tėvų vaikai.

Girtuoklystė įstumdamą šeimynas į vargą ir skurdą; girtuoklystė priveisdama nesveikų žmonių neša didžiausią skriaudą visai žmonijai, daro joje daug nelaimių.

Moterys turėdamos jautresnę širdį, turėtų atjausti tas žmonių nelaimes ir rupintis jų prašalinimu.

Pirmiausia pačios turi išsižadėti visiško vartojimo kičių onrns svaigalų. Jei jos vartoja, tai daug daugiau iš to blogo yra šeimynoms ir vaikams. Motina svaigindama save, labiau negu tėvas, svaigina savo vaikus. Daug daktarų sako, kad girtas tėvo gėma girtas kudikis, bet tas da labiau tinka motinai kuri savo krauju ir savo pienu kudikį augina.

Toliaus moterys privalo atsisakyti uo dirbimo “munšainės” kitiems. O daugelis jų labai sekmingai visokius bravarėlius varo. Moteris jaustūsi baisiai negerai padariusi įteikdama kam nuodus, negeriau turi jaustis teikdama kitiems “munšainę,” nors pati jos nevatotų.

Darymas “munšainės” yra biauri piktadarybė.

Ištikrųjų, reikėtų net persekioti “munšainės” dirbėjus, kaipo piktadarius, kaipo žmonių gadintojus ir žudytojus. Jei žmogžudžiai, kurie susyk užmuša žmogų yra baudžiami, tai kad ir netaip baisiai, bet turėtų buti baudžiami ir “munšainės” dirbėjai ir pardavinėtojai, kurie pamaži žmogų užmuša.

Ištikrųjų, skurdu žiurėti į žmones, sunku klausyti jų kalbų.

Kunigai skundžiasi, kad daugybė žmonių per girtybę žusta, nyksta, į visokias nelaimes pakliūva, visokių nelaimių pridirba, o vienok ir jų ne vienas neatsisako nuo svai-

galų, o aplamai visi parodo mažai darbo stabdyme girtuoklybės.

Motinos skundžiasi, kad jų sunęs pasigeria, o žiurkė pačios ir daug tokių, geria ir pasigeria.

Rasi ir tokių, kurie uoliausia keikia svaigalų dirbėjus, tuom tarpu pats juos dirba ir kitiems pardavinėja.

Tikras iškrypimas, tikras galvūnetekimas, daug darbo riksmu, triukšmu, o permaža tikro išganingo darbo, tokio darbo, kuris sulaukėtų mūsų tautą nuo spartaus žengimo prie išsigimimo per girtybę ir per einančią kartu su ja žingsnis žingsnin palaistovybę.

PATARTYS JAUNUOMENEI IMANČIAI MOTERYSTĖS SAKRAMENTĄ.

Kun. E. Descloux.

(Tąsa)

Ne puikus. Kaip daug yra vyrų pilnų puikybės, kurie mano viską išmaną ir galį. Griebiasi daryti ir ši ir tą, prisidirba skolų, sugriauna savo gerbuvį ir įstumia neturtan savo moterį ir vaikus.

Darbštus ir taupus, kuris moka ir nori dirbti, ir kuris uždarbį moka taupinti. Koks liudnas būtų tavo likimas, jei gautum vyrą tinginį, kuris negėtų leisti laiką niekais darytų niekus arba niekiškai darytų. Tinginystė yra visokių nedorybių motina, o vyras kuris nedirba, nedorybės visuomet parveda į namus nesutikimą, pažeminimą ir sugriuvimą.

Ne girtuoklis. Nelaiminga mergina ištekėjusi už girtuoklio vyrą! Kiek girtuoklis vyras praryja lašų, tiek jo

moteriai prisieina išlieti ašarų! Nes vyras girtuoklis beveik visuomet yra žiaurus, sužvėrėjęs, beširdis. Nuolat keikimai, grąšinimai, smugiai, panieka, gėda, vargas. Vaikai apleisti, sunykę, dažnai išklypę, blogai išauklėti; štai kokias paguodas girtuoklis vyras atneša moteriai, kuriai kadaisiai žadėjo tiek laimės.

Kuris tave gerbia. Mergaite, turėk drąsos uždaryti savo namų duris ir duris savo širdies tam, kuris nemoka gerbti tavo nekaltybės ir tavo doros. Jaunikaitis, kuris bus tik žiaurus ir tiek žemas, kad užmonytų padaryti tau gėdą, o tavo šeimynai skausmą, tave įtraukti į nusikaltimą ir nelaisvę; užmušti tavo sielą; išplėšti iš Jėzaus Kristaus rankų ir brukti į šetono, Jo priešo; uždaryti tau dangų ir atvėrti pragarą, įtraukiant į mirtiną nuodėmę. Jaunikaitis drįstąs daryti tau kriminalį pasiūlymą, drįs, kuomet liksi jo moterimi, padaryti tokių dalykų, kurie neš tau nelaimę šiame gyvenime ir prapultį amžiname.

Penktoji patartis.

Krikščioniškai priimkite moterystės sakramentą.

1. *Nebukite priversti apsivesti.* Tos nelaimės nebus, jei seksi patartis, kurios čia buvo paduotos.

Priverstina moterystė visuomet beveik yra nelaiminga moterystė. Dantys, kurio šaknys yra sugedusios, ilgą laiką yra skaudamas. Buti priverstu apsivesti, tai vis tiek, ką leistis į ilgą kelionę, apsiavus batais, kurių vienas nuolat graužia koją. Klaidos padarytos prieš susituokimą visuomet yra priežastimis apgailėstavimo, išmetinėjimo, barnių, kurie ardo ramybę namuose ir labai sunkina vedusiųjų našta.

Priešingai, laiminbi, kurie artinasi prie altoriaus su savo dorylės vainiku, kurie paveda kitas kitam gryną širdį ir nesuteptą kuną. Dievas juos laimina ir laimins per visą jų gyvenimą.

2. *Apsiveskite turėdami užtektinai mokslo.* Pirmiau negu susirišite moterystės ryšiu prisiminkite svarbiausias tikėjimo tiesas ir priedermes, o labiausia tai, ko Bažnyčia moko apie moterystės sakramentą.

a) Moterystė yra *sakramentas*, Jėzaus Kristaus paliktas pašvęsti susituokiančių ryšį, duoti malonę krikščioniškai gyventi ir auklėti vaikus Dievo baimėje.

b) Moterystė yra *nesuardoma*. Jei Moterystė teisėtai priimta ir jos teisėmis pasinaudota, tuomet nei susituokusieji, nei Vyskupas, nei Popiežius, o tuo labiau civilė valdžia neturi teisės ją išardyti. Vien tik mirtis gali tą ryšį nukirsti.

Bažnyčios valdžia, tiesa, gali dėl labai svarbių priežasčių pripažinti teisę atsiskirti nuo gyvenimo sykiu; bet tokis atskyrimas neduoda teisės eiti į kitą moterystę. “Teneatskiria žmogus, ką Dievas suvienijo” (Mat., XIX, 6).

(Tąsa seka)

POPIEŽIŲ BALSAS PRIEŠ NAUJUJŲ AMŽIU VERGIJĄ.

Reformacija arba bažnytinė revoliucija pažemino Kristaus Bažnyčios autoritetą nekuriam laikui ir įdiegė žmonių sąžinien palaidumo diegą ant visados. Tai ji atliko iškreipdama sulyg žmogaus pamėgimų Kristaus mokslą.

Žmonės visuomet buvo linkę sau pataikauti, ir taip da-

žnai darė, nežiurėdami to, kad skriaudė savo artimus,

Prieš Reformaciją taip darydami jautėsi kaltais, nes girdėjo, kad Bažnyčia jų blogus darbus smerkia ir juos baudžia. Po Reformacijos daug žmonių atkrito nuo tikrosios Bažnyčios ir jos perspėjimus laikė niekais, o pradėjo elgtis sulyg naujo protestoniško mokslo, kuris sakė “tikėk tvirtai ir daryk, ką nori.”

Po tokio mokslo paskelbimo prasidėjo tarp įvairių blogybių pirklyba vergais.

Į tų nelaimingųjų skaičių pakliuvo juodieji žmonės ir dalinai indionai. Atsirado nemaža pirklių, kurie supirkdavo, arba ir pagrobdavo tuos nelamingus ir gabendavo juos daugiausia Amerikon. Čia juos nupirkdavo įvairūs pramoninkai į kasyklas ir plantacijas. Tokių vergų padėtis buvo kaip gyvulių, o užlaikydavo blogiau už gyvulius.

Prieš šią vergiją pakėlė smarkų protestą Katalikų Bažnyčia. Popiežiai vienas po kito savo viešais raštais smerkė pirklybą vergais. 1462 Pijus II vergiją smerkė kaipo didžiausią prasikaltimą. 1537 Povilas III draudė vergimą indionų. Tą pat pakartojo. Urbonas VIII 1639 ir Benediktas XIV 1741 m. Pijus VII reikalavo nuo valdovų Kongreso Viennoje sustabdyti pirklybą vergais. Pijus IX pirklius vergais pasmerkė kaipo “aukščiau laipsnio niekšus.” Leonas XIII davė savo jautrų laišką į visus Brazilijos vyskupus, kad jie dėtų visas savo pastangas panaikinti ir ženklus vergijos Amerikoje. Tas pats popiežius išleido viešą laišką, kuriame pirklybą vergais prilygina prie “prakeikto maro.” Jis įsakė padaryti kolekta visose katalikiškose bažnyčiose, kad tuos pinigų su-naudojus darbai prieš pirklybą vergais.

Be to seniau, Bažnyčia patvirtino tam tyčia įsisteigusia vienuoliją liuosuoti visokiais galimais budais vergus.

Iš vėlesnių laikų žinome šv. Petrą Klaverį juodųjų apaštalą ir jų didį globėją.

Taip tai Bažnyčia ir pati ir savo įtekme į tautų valdovus galutinai atsiekė vergijos panaikinimą.

Mūsų laikuose nėra tikros vergijos, bet yra šis tas panašaus vergijai.

Dabar fabriku darbininkai neva nėra vergais, bet nemažai panašūs jiems. Prieš šį darbininkų vergimą ir išnaudojimą taip pat pakėlė balsą Katalikų Bažnyčia. Tiesa, ji neragina darbininkų prie revoliucijos kaip to laukia ir nori socialistai, bet ji ir čia nuėjo ramiu ir geru keliu. Leonas XIII išdavė raštą, kaip turi būti darbininkas aprūpinamas. Jo mintį katalikai plėtoja toliau. Tai daro įtekme į valdžias, į dirbtuvių savininkus ir kompanijas. Jei ne socialistų nuolatinis erzinimas ir riaušės ir jei darbinikuose nebutų permaža krikščioniškos dvasios, šiandien jų padėtis po Bažnyčios įtekme būtų daug geresnė.

Kaip Bažnyčiai besidarbuojant pranyko vergija, taip pranyktų ir dabartinis darbininkų vergimas.

